

Omnibus quorum interest vel interesse poterit · quomodolibet in futurum · Petrus diuina miseratione · archiepiscopus Vpsalensis paternam in Domino dileccionem et salutem · Notum esse volumus per presentes · quod litteras venerabilis patris · dominij Hemmingi bone memorie · olim archiepiscopi Vpsalensis · predecessoris nostri immediati sigillo suo pendenti signatas vidimus et diligenter perspeximus · tenorem qui sequitur continentes · Vniuersis presentes litteras se SD nr 4632 t. o .m. presentibus est appensum. Jn quarum quidem litterarum perspectionis euidenciam sigillum nostrum presentibus duximus apponendum · Datum Karlabý prope Stokolm · anno Dominij M° ccc° quinquagesimo octauo · die sancte Margarete virginis et martyris ·

På baksidan: n ij (Uppsala domkyrkas lädsignum; se L. Sjödin i MRA 1939, s. 125)
6 (Rasmus Ludvigssons brevsignum för Uppsala domkyrka)

Omedelbart under brevtexen har tillagts med två nära samtida händer:

Nota quod dominus Iohannes Skelahorn est primus de tribus qui ad prebendam sancti Olai Stocholm^{is} presentandi sunt per patronos.

Jtem mortuo domino Johanne Skelahorn successit sibi dominus Johannes Dyægneri qui est secundus in presentacione patronorum.

I dessa två anteckningar namnges Johannes Ludolfssons två närmaste efterträdare vid S:t Olofs prebenda i S:t Nicolai kyrka i Stockholm (se SD nr 5895): Johannes Skelhorn och Johannes Djägnesson/Djägnesson. Dessa prebendaters identitet har tidigare varit okänd. Tillnamnet Skelhorn bars även av en av utfärdarna av SD nr 4361 (se ovan). Om Johannes Skelhorn se f. ö. brev 1364 9/8 (SD nr 7038).

I den första av anteckningarna säges prebendan uttryckligen vara helgad åt S:t Olof. Den av Konrad Arxö instiftade prebendan vid S:t Nicolai har av tidigare forskning p. g. a. vissa indicier identifierats med S:t Olofs prebenda, ehuru man har saknat slutgiltigt bevis härför; se Sveriges kyrkor, Stockholms kyrkor I (1924), s. 26 f.

5945.

1358 juli 20.

Karby.

Ärkebiskop Petrus i Uppsala vidimerar ett brev utfärdat (1358 7/5, SD nr 5895) av fogde, borgmästare och råd i Stockholm. Vidare stadfäster han den däri nämnda gåvan: Engelbert ("Tasky"), hans hustru och övriga testamentsexekutorer hade överlämnat gods och avkastning, till ett sammanlagt värde av 10 mark penningar, till utökning av den prebenda som hade stiftats vid S:t Nicolai i Stockholm av den sedermera avlidne Konrad Arxö. Ärkebiskopen ålägger prebendaten Johannes Ludolfsson, kallad Skrivare, att varje måndag, när så är möjligt, hålla en själamässa för Engelbert och hans närmaste, i tillägg till de två själamässor som omnämns i Konrad Arxös brev. Slutligen ger han Engelberts arvingar presentationsrätt avseende en prebendat när Konrads arvingars presentationsrätt upphört.

Ärkebiskopen sigillerar.

Avskrift av M. Aschaneus i hs F b 6, pag. 65–66, Kungl. Bibl.
Se kommentar vid SD nr 5895; jfr även SD nr 5944 med kommentar.

Universis quorum interest et interesse poterit qu[o]m[odo]libet^a in futurum Petrus, divina miseratione archiepiscopus Ubsaliensis, paternam in Domino dilectionem et salutem. Notum esse volumus per præsentes nos honorabilium virorum providorum advocati, proconsulum et consulum Stocholm^{ensium} vidisse literas^b tenorem qui sequitur continentes. Universis præsens

scriptum visuris *se SD nr 5895 t. o. m.* Datum Stocholm anno et die superius prænotatis. Visis igitur literis supradictis hujusmodi augmentationem præbendæ fundatæ olim et sanctæ^c per supradictum Conradum Arxö felicis recordationis in præfata ecclesia beati Nicolai vere olim in redditibus et valoribus decem marcarum denariorum per antedictum Engelbertum bonæ memoriæ factam ejusque uxorem Telsa[m]^d aliosqu[e]^e prænominatos exequutores ejusdem Engelberti nec non ratihabitationem^f subsequentam^g ratas et gratas [*habentes*]^h easdem una cum prædictis literis super his confectis quo ad omnes articulos et clausulas in eis inventos per præsentem autoritate ordinaria confirmamus.

Adicientes et ordinantes^j k⁻ pro ratione^{-k} dictarum augmentationis et donationis præfatus dominus Johannes Ludolphi dictus S[c]ri[w]er^l præbendatus singulique sui successores in eadem præter duas missas in literis dicti Conradi content[a]s^m unam missam defunctorum ob dicti Engelberti ac suorum animarumⁿ in qualibet hebdomada die, scilicet lunæ, quando sic fieri poterit celebrare perpetuo teneantur, finitisque præsentationibus ad præbendam eandem ad hæredes Conradi prænominati spectantibus hæredes ipsius Engelberti unum dum^o taxat præbendatum idoneum ad ipsam præbendam^p extant vacantem^{-p} q⁻ [*pro ratione*] donation[is] et augmentation[is] prædict[arum]^{-q} jus habeant præsentandi. In cujus nostræ ratihabitationis^r confirmationis et ordinationis testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum. Datum apud villam Karlaby prope Stockholm anno Domini M CCC LVIII die beatæ Margaretæ virginis et martyris.

^a quemlibet *ms.* ^b Härefter överstruket *h ms.* ^c Så *ms med uppenbar felläsning; orig. kan möjligen ha haft dotate (se SD nr 4632; jfr även SD nr 3970).* ^d Telsæ *ms.* ^e aliosquæ *ms.* ^f rati habitationem (*för väntat ratihabitionem*) *med at och ne ändrade, ovisst från vad ms.* ^g utam ändrat, *ovisst från vad ms.* ^h Saknas *ms; jfr stadfästelsebrevet 1362 25/1 och 26/1 (SD nr 6576–77).* ⁱ Härefter saknas *en final konjunktion, t. ex. ut, ms.* ^{k-k} Så *ms; jfr Latham: in ratione under ratio och GIS exc.: circa ratione under ratio.* ^l Strimer *ms.* ^m continentis *ms.* ⁿ Härefter saknas *salutem eller liknande ms.* ^o um *med en felande stapel ms.* ^{p-p} Så *ms med spatium för ung. 6 skrivtecken därefter. Orig. bör här ha haft något uttryck liktydigt med det i detta sammanhang vanligaste, dvs. cum vacare contigerit.* ^{q-q} donationes et augmentationes prædictorum *ms; jfr pro ratione dictarum augmentationis et donationis ovan samt not k-k.* ^r rati habitationis *ms; jfr not f ovan.*

5946.

1358 juli 21.

Håbo hundares
tingsplats.

Germund Håkansson kungör, att han sålt 12 öresland och 1 örtugland i Skålsta i Vassunda socken till välboren man Gregers Germundsson för 350 mark penningar i svenskt mynt, och att han uppburit denna summa i närvaro av fyra uppräknade vittnen, bl. a. Mattias Kristinasson, byman i Skänninge.

Brevutfärdaren beseglar.

Orig. på perg. (16,6×6,7 cm; 9 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 378).

Brevet är skrivet av samma hand som det hithörande fastebrevet SD nr 5947. Jfr även Gregers Germundssons testamente 1360 u. d. (SD nr 6178) till en Petri et Pauli prebenda vid Uppsala domkyrka (se G. Dahlbäck, Uppsala domkyrkas godsinnehav, 1977, s. 155 f.).

Håbo hundares ting hölls vid denna tid vid Håtuna kyrka; se J. E. Almquist, Lagsagor och domsagor i Sverige I (1954), s. 55.

Omnibus presens scriptum cernentibus *Germundus Haconson · salutem jn Domino sempiternam · Nouerint vniuersi me nobilj viro Gregorio Germundas[on]^a · xij oras terre cum*